

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/czasopisma/popularnonaukowe-1/biuletyn-ipn/56737,Biuletyn-IPN-nr-9-2018-Pamiec-i-tozsamosc.html>
26.02.2026, 19:04

„Biuletyn IPN” nr 9/2018 – Pamięć i tożsamość

Do pobrania:

[SPIS TRESCI – Biuletyn IPN nr 9/2018 \(pdf, 1.21 MB\)](#)
[„Biuletyn IPN” nr 9/2018 – Pamięć i tożsamość \(pdf, 58.12 MB\)](#)

Opis

Pamięć o przeszłości buduje naszą tożsamość. We wrześniowym numerze „Biuletynu IPN” zastanawiamy się nad naszą pamięcią zbiorową wyrażaną w przestrzeni publicznej. Podejmujemy też temat strat osobowych poniesionych przez Polskę w II wojnie światowej. W rubryce „Ojcowie Niepodległości” – sylwetka Ignacego Paderewskiego.

W setną rocznicę odzyskania Niepodległości przypominamy, jak po zrzuceniu jarzma zaborców pozbywano się znaków ich dominacji. Derusyfikacja Warszawy była wtedy czymś oczywistym, niebudzącym poważniejszych dyskusji. Niepodległość niosła ze sobą chęć upamiętniania bohaterstwa Polaków, a jednocześnie usuwania tego, co przez lata symbolizowało podległość zaborcom. Czy tak jest i dzisiaj? – Pytamy o to w innych tekstach ukazujących troskę o miejsca pamięci w kraju i za granicą.

W numerze można znaleźć artykuł o stratach osobowych poniesionych przez Polskę w II wojnie światowej i o trudnościach w dokładnym ich policzeniu. Na uwagę zasługuje też tekst o tym, jakie cele polityczne przyświecały władzom sowieckim, gdy zdecydowały się na pokazowy charakter Procesu Szesnastu.

Do „Biuletynu IPN” dołączyliśmy płytę DVD z filmem Marii Cegiełki *Soldau – miasto na pograniczu śmierci* o niemieckim obozie koncentracyjnym w Działdowie.

W sprzedaży od 14 września 2018 r. w placówkach Poczty Polskiej, w sieci EMPiK oraz w księgarniach IPN.

SPIS TREŚCI

Ojcowie Niepodległości

- Adam Grzegorz Dąbrowski – Orędownik sprawy polskiej. Ignacy Jan Paderewski (1860–1941)

Pamięć i tożsamość

- Piotr Jaźwiński – Derusyfikacja w Warszawie 1915–1926
- [Waldemar Grabowski – Straty osobowe II Rzeczypospolitej w latach II wojny światowej. Czy można ustalić dokładną liczbę?](#)
- Ewa Żaboklicka – Opieka państwa nad cmentarzami wojennymi
- Iwona Fischer – Kopiec Józefa Piłsudskiego w Krakowie
- Barbara Świtalska-Starzeńska – Fort III w Pomiechówku – mało znane miejsce pamięci
- Renata Soszyńska – Rocznicą dla władzy niebezpieczna

- Anna Jagodzińska - Zapomniane polskie mogiły. Delegacja IPN w Dachau
- Piotr Kędziora-Babiński - Ekshumacje żołnierzy i policjantów poległych w 1939 roku
- Adam Siwek - Nie tylko Monte Cassino. Polskie miejsca pamięci we Włoszech
- Andrzej Grajewski - Więzienie KGB w Wilnie na trasie podróży papieża Franciszka
- ks. Jarosław Wąsowicz SDB - Serce dla „Inki”

Sylwetki

- Jakub Gołębiowski - Doktor Antoni Docha. Sprawiedliwy lekarz Grodzieńszczyzny

Komentarze historyczne

- Sławomir Kalbarczyk - Proces Szesnastu we wspomnieniach oskarżyciela

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)